Raksa nuoret

01 | 2010

Maalari ja motoristi

Mari Kaunisaho on huimapää, joka pitää jalat tukevasti maassa.

Hevidiggarit Roomassa

Rakentajien raskaan musiikin osasto reissussa.

SuPer RAKSAPÄIVÄT

Hotelli Siikaranta, naruportintie 68, 02860 Espoo

28–29.8.2010

Rakennusliiton ja SuPerin alle 35-vuotiaille jäsenille! K-18

HULLUT JAPANILAISET SUOMALAISET

*Rodeo
*Sumopaini
*Juoksubenji
*Keskustelufoorumit
*Live musaa!

Jäsenille ilmainen osanotto, myös matkat korvataan

SuPer Raksapäivillä käytössäsi ovat suositut SingStar – GuitarHero –pelit!

Mahdollisuus myös saunomiseen ja uintiin

Ilmoittautumiset 1.6.2010 mennessä!

SuPer

Rakennusliitto
BYGGNADSFÖRBUNDET

Rakennusliitto
Marko Näykki puh. 0400 753 580 tai marko.naykki@rakennusliitto.fi

SuPer
Mira Kajander puh. 09 2727 9298 mira.kajander@superliitto.fi

Hotelli on varattu Lähihoitajien ja Raksalaisten käyttöön, paikkoja tapahtumaan on 150!

SuPer nuoret

raksanuoret

Sisältö 1/2010

4 **Kuka, mitä, häh?**

5 **Vastavalmistuneet vaihtelevin eväin työelämään**

6 **(r)Actionia**
Uudenmaan raksanuoret olivat elokuvissa pamilaisten kanssa ja turkulaiset seinäkiipeilivät. Pohjoisen suuralueen raksanuoret pitivät tämänvuotisen tapaamisensa Rukalla.

7 **Elämää työpäivän jälkeen?**
Kädenväännön tietävät kaikki, mutta mitä on frisbeegolf?

8–10 **Puolitoista metriä silkkaa sisua**
Mari Kaunisaho teki elämästään mieleisensä.

11–12 **Sattuuhan sitä – liikaa**
Koulujen työmaat eivät aina ole sieltä turvallisimmasta päästä.

13 **Kärsimysten tie**
Työnantajan tuttuus ei takaa, että kaikki sujuisi sovitusti.

14–15 **KVG ja sarjis**

16–17 **Tuunari**
Vanhojen rouvien lumoissa.

18 **Mun juttu**
Heviä meininkiä.

PAULI JÄRVINEN

s. 16–17
Esittelyssä herkullinen klassikko

KAISA TIRI

s. 8–10
Maalaileva motoristi

Pääkirjoitus
KALLE LEPONIEMI

Duunari, arvosta duunaria

Tämän kevään ahtaajien työtaistelu oli oiva esimerkki median ja työnantajan yhteistyöstä. Häikäilemätön hyökkäys lakkooikeutta vastaan ja oikeistohallituksen voimakas työtaistelun kritisointi olivat törkeitä.

Työtaisteluoikeuteen puuttuminen on ajattelematonta ja halveksuu suomalaisen neuvottelukulttuurin pitkiä perinteitä. Lakko-oikeus tai sen olemassaolo on työntekijän ainoa keino vaikuttaa työoloihin ja työn tekemisestä saataviin etuihin. Samanlaisia hyökkäyksiä lakko-oikeutta vastaan on tehty ennenkin, mutta tällä kertaa hyökkäys sai uusia piirteitä.

Valtamedia nosti voimakkaasti esille muiden alojen työntekijöiden lakkoa kritisoivat puheet. Myös arvostetut taloustutkijat kommentoivat työtaistelua televisiossa jo seuraavana päivänä, vaikka heidän kuuluisi tutkia talouden tapahtumia pitkällä aikavälillä. Tällä saatiin tarkoituksenmukaisesti aiheutettua suurta kateutta ja vihaa muiden alojen työntekijöissä. Lähes kaikki unohtivat tai eivät edes kuulleet työtaistelun todellisia syitä.

Ammattiyhdistysliikkeen suurimmat saavutukset on saavutettu yhdessä. Yhteisellä voimalla on myöskin vältytty monelta työtaistelulta ja täten luotu pitkäjänteinen neuvottelukultuuri. Voimakas yhtenäinen työntekijäpuoli on luonut ja ylläpitää hyvinvointiyhteiskuntaa. Toisen työntekijän kunnioittaminen niin työmaalla kuin työpaikan ulkopuolella on yksi ammattiyhdistysliikkeen peruskivistä. Se on solidaarisuutta, jolla luomme tulevaisuuden.

Kuka, mitä, häh?

Miia Herranen
aika vanha, Pori

Olen Porissa asuva lappeenrantalainen ja se tyyppi, joka piirtää tähän lehteen sarjista.

Valmistuin amiksesta rakennusmaalariksi vuonna keppi ja kivi. Koulun jälkeen olin töissä maalausliikkeissä ja rakensin kerrostaloja. Sittemmin luin itseni Kouvolassa pintakäsittelyalan restaurointikisälliksi ja jatkoin mestariopintoihin.

Ay-aktiivi minusta tuli pari vuotta sitten. Siikarannan koulutuksissa olen tutustunut moniin hyviin tyyppeihin. Toimin nykyisin luottamusmiehenä ja työsuojeluvaltuutettuna raumalaisessa maalausliikkeessä.

Raskas musiikki on lähellä sydäntäni. Keikoilla tulee käytyä aina mahdollisuuksien mukaan. Tykkään maalailla myös vapaa-ajalla, mutta silloin tela vaihtuu kynäruiskuun tai siveltimeen.

Marko Tiainen
34 vuotta, Turku

Valmistuin putkiasentajaksi vuonna 1993 Loimaan ammattikoulusta. Valmistuttuani pääsin suoraan töihin alalle, joka tarjoaa joka päivä uusia haasteita.

Rakennusliittoon liityin ensimmäisenä työpäivänä. Ensimmäinen kokemus nuorisotoiminnasta oli kymmenisen vuotta sitten risteily Maarianhaminaan. Sen jälkeen on tullut koettua ja nähtyä kaikenlaista mukavien tyyppien kanssa. Tekijät ovat vaihtuneet, mutteivät onneksi loppuneet. Hyviä ystäviä on tullut muutama ja kavereita aika monta.

Oman ammattiosaston toimintaan menin mukaan vähän myöhemmin. Osaston toiminta on alkanut kiinnostaa viime aikoina enemmän ja enemmän. Ay- toiminnan lisäksi harrastan luonnossa liikkumista.

Jatta Salmi
29 vuotta, Turku

Tulin raksalle vuonna 2004, koska halusin jotain uutta ja jännittävää elämääni. Alanvaihto oli luonteva, sillä vasara on pysynyt kädessä pienestä pitäen. Nyt minulla on alan perustutkinto ja korjausrakentamisen koulutus suoritettu. Kesään mennessä olen suorittanut myös takuukorjaajan koulutuksen.

Rakennusliittoon liityin heti opiskeluni alussa, mutta aktiivina olen ollut nyt kaksi vuotta. Liitossa toimiessa olen saanut toinen toistaan ihanampia uusia kokemuksia ja mahdollisuuksia, joita en varmasti olisi missään muualla ikinä saanut kokea. Kiitos ihanalle Mikolle!

Vapaa-ajalla rämpyttelen kitaraa, askartelen-paskartelen, nikkaroin, lueskelen, lenkkeilen koiran kanssa, touhotan, ideoin ja haaveilen hurjasti. Haluan oppia ja tehdä kaikkea, mitä mieleen juolahtaa, sillä kerran me vain täällä elellään.

KUVAT: PAULI JÄRVINEN

Ilkka Nisula
27 vuotta, Lahti

Päädyin rakennusalalle vuonna 2004, apumiehen paikalle vuokratyöfirman kautta. Alkuun homma oli lähinnä paketin kantoa jatkuvassa epävarmuudessa työn jatkuvuudesta. Aika pian minua kuitenkin pyydettiin vakituiseen työsuhteeseen keskisuureen lahtelaiseen firmaan.

Nykyiselle työnantajalleni NCC:lle päädyin 2006, jolloin nimikkeeksi muutettiin kirvesmies. Ammattitutkinnon suoritin työn ohessa vuonna 2008.

Rakennusliittoon liityin ensimmäisessä vakituisessa työpaikassani. Olen toiminut aktiivina omassa ammattiosastossani syksystä 2008 ja vuonna 2009 olin mukana perustamassa Lahteen omaa nuorisojaostoa. Tällä hetkellä olen Lahden osasto 66:n varaluottamusmies, hallituksen varajäsen, osaston nuorisojaoston puheenjohtaja ja valtakunnallisen nuorisojaoston jäsen.

Raksa nuoret

RAKENNUSLIITON NUORTEN JÄSENLEHTI 01/2010

Rakennusliitto

JULKAISIJA Rakennusliitto Ry Nuorisojaosto **PÄÄTOIMITTAJA** Kalle Leponiemi **TOIMITUSSIHTEERI** Emilia Kukkala **TAITTO** Kaisa Tiri **KIRJOITTAJAT JA KUVAAJAT** Mikko Aho, Lauri Haikola, Jarno Holappa, Hannu Huupponen, Pauli Järvinen, Emilia Kukkala, Kalle Leponiemi, Ilkka Nisula, Marko Näykki, Seppo Ruokolainen, Jatta Salmi, Sami Tenhonen, Marko Tiainen, Jouni Tikkanen ja Kaisa Tiri **SARJAKUVA** Miia Herranen **KANNEN KUVA** Kaisa Tiri **ILMOITUSMYYNTI** Kalle Leponiemi, kalle.leponiemi@kolumbus.fi **PAINO** Kalevaprint, www.kalevaprint.fi

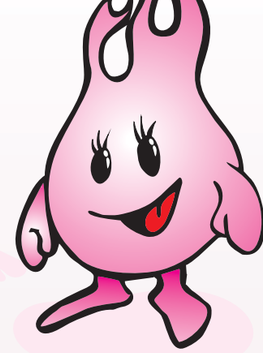

Vastavalmistuneet vaihtelevin eväin työelämään

Rakentajaksi valmistuvalla nuorella on edessään monta työelämän haastetta, joihin koulutuksen pitäisi valmistaa. Oppilaitosten tehtävä on kouluttaa rakennuksille tulevia ammattilaisia. Työmailla huomaa kuitenkin huikeita eroja nuorissa rakentajissa: toiset osaavat rakentaa, mutta toisille ei osaamista kerta kaikkiaan ole karttunut.

Monella nuorella rakentajalla on itsellään parannusehdotuksia oppilaitostaan ja koulustaan koskien. Näitä mielipiteitä ovat Rakennusliiton nuorisotyöntekijät saaneet kuulla kouluja kiertäessään.

Koulutuksen taso vaihtelee

Monen mielestä kolmivuotisen koulun saisi suoritettua puolet nopeammassa ajassa. Ainakin osassa kouluista ovat päivät lyhyitä ja monenlaisia vapaapäiviä tuntuu olevan. Tämän seurauksena koulu ei kiinnosta nuorta, koska siellä ei ole mielenkiintoista ja haastavaa tekemistä.

Rakennus-, lvi- ja maalauspuolen ammattikoulutuksen taso ei monen mielestä vastaa lainkaan nykypäivän vaatimuksia. Tilanne tietysti vaihtelee paikkakunnittain ja riippuu paljon opettajista. Paikoin ovat oppilaat valittaneet, ettei osalla opettajista ole halua opettaa ja osalta taas puuttuu tietotaito siitä, missä mennään tämä päivän rakentamisessa.

Moni ei tunne TES:iä

Moni nuori ei valitettavasti tiedä mitään työelämän pelisäännöistä. Epäselvyyttä on monille niinkin yksinkertaisessa asiassa kuin työajoissa: milloin työt alkavat ja päättyvät. Suurin osa ei ole ennen työelämään siirtymistä nähnyt tai kuullut TES- sopimuksesta yhtään mitään. Tämän seurauksena palkat, matkat, lomat ja monet muut tärkeät asiat ovat aivan hukassa.

Lisäksi ikuisuusaihe työturvallisuus ei ole koulujen työmailla useinkaan sitä tasoa, mitä pitäisi. Kaiken kaikkiaan nuorten kommenteista voisi päätellä, että ammattikoulutuksessa on vielä melkoisesti kehittämisen varaa. Vastavalmistuneilla täytyy olla yhtäläiset valmiudet ja mahdollisuudet siirtyä työelämään.

MARKO NÄYKKI

Mitä on tehtävissä?

Rakennusliitto ottaa kantaa nuorten kannalta tärkeisiin asioihin ja vie niitä eteenpäin. Jos opettamisen taso ei ole riittävää, käännytään liittona opetushallituksen puoleen ja esitetään huolestuneisuus tilanteesta. Tämä on yksi keino parantaa opetuksen tasoa ja valvontaa.

Nuorten kanssa keskusteltaessa on käynyt ilmi, että kolmivuotisessa koulutuksessa on paljon löysää. Koulupäivät ovat välillä hyvin lyhyitä ja välipäiviäkin löytyy. Koulutuksen rakennetta pitäisi miettiä uudestaan. Ehkä kouluaikaa on lyhennettävä ja siirryttävä nopeammin työelämään.

Työelämän pelisäännöistä opiskelijoille kertomaan liitto on palkannut kolme nuorta. Nämä henkilöt käyvät kaikilla kouluilla ja heiltä voi tiedustella tarkemmin työelämään liittyvistä asioista. Nuorten omasta pyynnöstä yksi tärkeimmistä tehtävistämme on viestittää opettajille, että opintosuunnitelmaan otettaisiin urakanlaskentaa. Se antaisi osaltaan paremmat valmiudet työelämään.

Koulujen ja niiden työmaiden turvallisuuden parantamiseksi saadaan apuja työsuojelupiirien ja Rakennusliiton tarkastajilta. Kyseiset tahot seuraavat jatkossa koulujen työmaita entistä tarkemmin.

Myös taistelu ilmaisista henkilösuojaimista on yhä kesken. Henkilökohtaisesta suojavaatetuksesta ja oppilaitoksien perimistä omavastuista on Rakennusliitto joutunut jatkuvasti huomauttamaan. Koulut eivät ole noudattaneet opetusministeriön kantaa ja perivät oppilailta laittomasti korvauksia.

Paljon on vielä tehtävää, mutta emme aio luovuttaa.

MARKO NÄYKKI

(r)Actionia

LAURI HAIKOLA

JATTA SALMI

SAMI TENHONEN

Pohjoisen alueen nuoret Rukalla

Pohjois-Suomen suuralueen nuorisotapaamista vietettiin huhtikuussa Kuusamon Rukalla. Kurssi kerää nuorison kokoon Oulun, Kainuun, Lapin ja Pohjanmaan alueilta ja se pidetään vuosittain eri paikoissa.

Tapaamisessa kerrottiin Rakennusliiton toiminnasta, nuorisotoiminnasta, työturvallisuudesta ja vaivattiin päitä ay-trivialla. Iltaohjelma sisälsi keilausta, laskettelua ja yhdessäoloa. Paikalla oli noin 40 raksanuorta ja lähes kaikki olivat ensimmäistä kertaa liiton järjestämässä tapahtumassa.

Tapahtumasta ilmoitettiin lähinnä Facebookissa ja tekstiviestein. Paikkoja tapahtumaan oli 50 ja kahdessa päivässä tuli 100 ilmoittautumista. Innokkuudesta johtuen lehti-ilmoitukset nähtiin tarpeettomina. Käytössä olivat myös varasijat, joilta poimittiin peruuntuneiden tilalle uudet kurssilaiset niin, että työssäkäyvät ja ensikertalaiset olivat etusijalla.

Rukalle ei kuitenkaan saatu kaikkia viittäkymmentä henkilöä, vaikka lähtöpäivää edeltävänä päivänä tilaisuudesta tekstiviestillä muistutettiinkin. Olisi hyvä, että ilmoittautuessaan tapahtumaan pitää huolen, että ilmoittaa myös mahdollisesta peruuntumisesta. Näin saadaan joku muu tilalle, koska jokainen tyhjä paikka on liikaa.

Kiitos tapaamiseen osallistuneelle huippuporukalle ja ammattiosastoille, jotka mahdollistivat tapahtuman!

LAURI HAIKOLA

Seinäkiipeilyä ja keskustelua Turussa

Turun alueen raksanuoret kävivät eräänä kauniina maaliskuun lauantaina seinäkiipeilemässä Turun Kiipeilypalatsissa. Seitsemän hengen porukka sai kiipeillä eritasoisia seiniä niin paljon kun jaksoi. Homma ei ollut monellekaan ennestään tuttua, mutta useimpien mielestä varsin mukavaa.

Varmistuksessa luotettiin pariin. Ilman valjaita saatiin kokeilla matalampia seiniä ja kattoa, joista oli pudotus pehmeähkölle patjalle. Muutaman tunnin jälkeen kiipeily alkoi tuntua lihaksissa ja lopussa kuultiin pikku "aargh"-voimahuutojakin. Silti joka kaveri oli lähdössä uudestaan kiipeilemään heti seuraavalla viikolla.

Urheiluosuuden jälkeen siirryttiin aluetoimiston saunatiloihin juttelemaan tapahtumasta. Kiipeilyn jälkipuintien lisäksi keskusteltiin niin ulkomaalaisesta työvoimasta ja jääkiekosta kuin osastojen ja liiton toiminnastakin. Myös kulttuurikeskustelu kävi kiivaana ja omasta takaa inspiroitu sketsiviihde kruunasi illan.

MARKO TIAINEN

Leffassa ja saunomassa pamilaisten kanssa

Muuan Uudenmaan raksanuorten keväinen perjantai-ilta alkoi kosteasti. Ei tosin alkoholin vuoksi, vaan veden, jota tuli taivaan täydeltä. Sade ei kuitenkaan lannistanut mieltä: edessä oli yhteinen leffa- ja saunailta PAM:n nuorten kanssa. Kävimme ensin Tennispalatsissa katsomassa leffan ja sen jälkeen suuntasimme Rakennusliiton saunatiloihin Hakaniemeen viettämään yhteistä iltaa.

Ennen leffaa ei vielä juuri juteltu. Jokainen vain nappasi oman lippunsa ja suuntasi saliin asiaankuuluvasti varustettuna: iso muki popcornia ja vielä isompi muki limua kädessä.

Leffan loputtua keräsimme joukon kasaan ja lähdimme metrolla Kampista kohti Hakaniemeä. Jo matkalla alkoi juttua tulla ja paikan päällä sitä vasta riittikin.

Illan edetessä saunat kuumenivat hyvää vauhtia, mutta porukka oli vielä kovemmalla vauhdilla menossa saunaan. Innokkaimmat menivät saunomaan jo, kun mittari näytti hädin tuskin 60 astetta enempää. Lopulta toki muutkin löysivät tiensä saunan puolelle ja allasosastolle.

Perjantai-ilta kului rattoisasti saunoen, uiden ja rupatellessa. Myöhään meni, hauskaa oli ja ainakin tiettävästi kaikki selvisivät reissusta ehjin nahoin.

SAMI TENHONEN

Elämää työpäivän jälkeen?

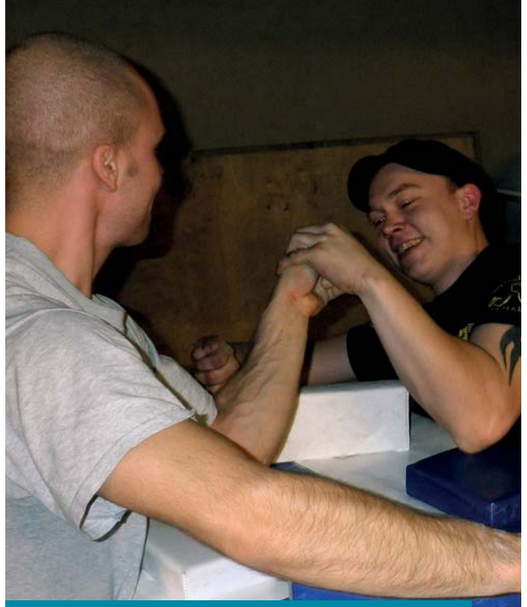

Kädenväännön voimamiehet löytyvät Pohjanmaalta

Ilmajoella, Etelä-Pohjanmaan sydänmailla, on **Matti** ja **Joni Kormanon** treenikämppä. Matti, 21, on muurari ja Joni, 19, putkipuolen opiskelija. Yhteinen harrastus, kädenvääntö, tuo serkukset treenikämpälle pari kertaa viikossa.

Normaalit treenit kestävät puolisentoista tuntia ja näyttävät sivullisesta hurjalta. Alkuverryttelyjen jälkeen miehet asettuvat vastatusten pöydän molemmille puolille. Sen jälkeen alkaa ankara vääntö. Kädet pamahtelevat pöytään, suonet pullistelivat käsissä ja naamoissa. Vastustajat vaihtuvat sitä mukaa, kun mies väsyy. Osa huilaa hetken sivussa.

Suomessa on vähän tosiharrastajia

Tauon aikana hierotaan, venytellään ja ravistellaan käsiä. Joku porukasta toteaa, että kyllä tässä joskus käsistä luitakin menee poikki. Yleisin seuraus treeneistä on onneksi vain se, että käsistä on väännetty voimat tyhjiin. Mahdollisiin kisoihin pitää kuitenkin muistaa jättää voimia jäljelle.

Kormanoiden mukaan Suomessa järjestetään vuodessa vain muutamat kovat kisat. Kädenvääntö kilpalajina ei ole kovin tunnettu Suomessa ja harrastajaporukka on melko pieni. Kädenvääntöseuroja on Suomessa parisenkymmentä. Maailmalta sen sijaan löytyy paljon lajin harrastajia ja osa saakin täyden elannon pelkällä kädenväännöllä.

Palkintokaapit täyttyvät

Menestystä on molemmille Kormanoille tullut nuoresta iästä huolimatta rutkasti. Jonilla on palkintokaapissaan yksi Pohjoismaiden mestaruus ja useita Suomen mestaruuksia. Matilla on myös pari SM-mitalia, mutta kirkkain vielä puuttuu. Aikomuksena on hankkia tulevaisuudessa kultakin palkintokaappiin. Kädenvääntöön Matti sai innostuksen aikanaan kavereiltaan ja Joni serkultaan.

Rakennusalalle miehet ovat löytäneet muutaman mutkan kautta. Matille kävi aikoinaan niin, ettei opiskelu oikein kiinnostanut, joten hän meni peruskoulun jälkeen isänsä mukaan rakennukselle muurausoppiin. Joni taas oli ollut ensin metallipuolella, mutta koska se ei loppujen lopuksi kiinnostanut tarpeeksi, vaihtoi hän kesken kaiken talotekniikkapuolelle.

MARKO NÄYKKI

Frisbeegolf rentouttaa mielen

Frisbeegolf on lajina vielä melko tuntematon monille. Käytännössä se on juuri sitä, miltä kuulostaakin: golfkentän kiertämistä frisbee pelivälineenä. Oululainen **Jaakko Alajuuma** eksyi lajin pariin ensi kerran kolme vuotta sitten kaverin houkuttelemana.

– Ennakkoluulot karisivat heti ensimmäisen kierroksen jälkeen ja kiinnostus lajia kohtaan heräsi. Frisbeegolf on yksi parhaita lajeja, joita olen koskaan kokeillut. Siinä ajatukset saavat tilaa arjen temmellyksen keskellä.

Alajuuma pitää frisbeegolfia myös hienona tapana ulkoilla. Yksi kierros vie pari tuntia.

Viikkokisoista saa neuvoja ja kokemusta

– Liityin seuraan nimeltä BSC vuoden 2007 maaliskuussa. Sieltä sai paljon uutta tietoa ja näki, kuinka muut heittävät.

Alajuuman mukaan Oulussa toimii tällä hetkellä kaksi seuraa. Toinen on nimeltään OFS eli Oulun Frisbeeseura.

– Seurojen kesken olemme järjestäneet paljon lajiin liittyviä kisoja ympäri vuoden. Melkein ympäri vuoden pelattavat viikkokisat ovat saaneet kovaa suosiota Oulussa. Viikkokisoissa pääsee kisailemaan ja saa tarvittaessa opastusta lajin koukeroihin.

Lajin säännöt ovat lähes samat kuin pallogolfissa. Tietenkin joitakin eroja löytyy. Ilmiselvin ero lienee, ettei pelissä käytetä mailoja ja pallokin on muuttunut 150–185 grammaa painavaksi kiekoksi. Kentällä ei niin ikään ole reikiä vaan maalikoreja.

Halvempaa kuin pallogolf

Jaakon mukaan laji sopii kaikille ja kaikenikäisille "muksusta vaariin". Siinä ei vaadita suuria fyysisiä voimavaroja, sillä tekniikka ratkaisee. Aloittaminenkaan ei ole järin kallista tai vaikeaa, koska kentillä ei vaadita greencardeja eikä useimmiten ratamaksujakaan.

Kiekot ovat kohtuullisen halpoja hankkia ja niitä voi ostaa urheiluliikkeistä, netistä tai Oulun alueella vaikkapa viikkokisoista. Kisoissa myös opastetaan kiinnostuneita kiekon saloihin. Raksanuorten Oulun alueen nuorisojaosto on tehnyt lajia tunnetuksi järjestämällä keväällä frisbeegolf-tapahtuman.

JARNO HOLAPPA

Maalarin puuhapakkaus.

Ennen maalausta seinät tasoitetaan.

Jenna Suomalaisen ja Mari Kaunisahon yhteistyö sujuu hyvin.

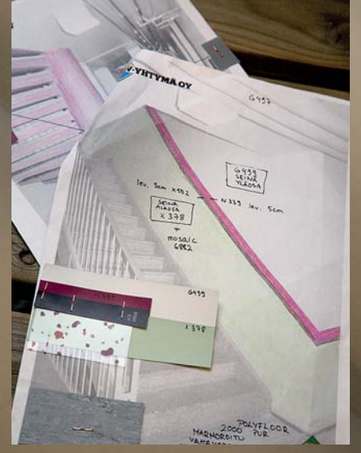

Kaunisahon työhön kuuluu myös maalaussuunnitelmien tekeminen.

Tekevälle Kaunisaholle on riittänyt töitä.

PUOLITOISTA METRIÄ SILKKAA SISUA

TEKSTI: EMILIA KUKKALA
KUVAT: KAISA TIRI

Kuopiolainen **Mari Kaunisaho**, 21, tekee juuri sitä, mistä pitää. Sisustajaksi valmistuvalla naisella on harrastuksia moottoripyöristä metsästykseen. Nuoresta iästään huolimatta Kaunisahon on onnistunut hankkia jo kaksi ammattia, vakituinen työ ja oma asunto.

Häntä ei saa silti kehumaan saavutuksillaan.

– Voi tosissaan olla tyytyväinen. Että on saanut olla aina töissä. Nyt tuntuu siltä, että olen oman paikkani löytänyt, hän toteaa mutkattomasti.

Nykyiseen työpaikkaansa Maalaamo Vernissaan Kaunisaho tuli maalaus- ja pintakäsittelytöihin reilu vuosi sitten.

Kaunisahon sisustajan tutkinto Savon ammatti- ja aikuisopistossa on opinnäytetyön kirjoittamista vaille valmis. Tutkintoon ei opiskella pelkkää sisustamista, vaan siihen kuuluu yhtä lailla verhoilua, rakentamista ja maalaamista. Opinnäytetyön Kaunisaho tekee omasta asunnostaan, jonka on itse remontoinut lattiasta kattoon.

Aiemmin Kaunisaho on valmistunut koulustaan jo pukuompelijaksi. Käsitöistä hän pitää edelleen, muttei halua tehdä niitä töikseen. Hän kuitenkin tekee esimerkiksi vaatteita itselleen.

– Kun en kokonikaan puolesta saa istuvia kaupasta.

Vaatetusalalta sisustuspuolelle siirtymisen jälkeen alkoi rakentaminen ja erityisesti maalaaminen kiinnostaa.

– Onhan minulla perherasitettakin sitä kautta, että isä on kirvesmies, isoveli puuseppä ja toinen veli kirvesmies, Kaunisaho myöntää.

Alavalintaa ei ole silti kotoa tuputettu.

– Mutta isä on innoissaan kun on huomannut että pärjään. Ja hyvinhän tällä pärjää, asenteesta se on kiinni eikä pituudesta.

Asennetta Kaunisaholta löytyy enemmän kuin omiksi tarpeiksi. Jos jotain ei osata, se opetellaan, eikä heitetä hanskoja naulaan ja sutia seinään. Käsityöläisyys taitaa sittenkin olla verissä.

– Ehkä se vaatii tietynlaista luonnetta, että jaksaa tehdä ja näpertää. Mutta ei minulla mene hermo, teen aina vaan uudestaan ja uudestaan, niin kyllä se siitä lopulta lähtee.

Kaunisaho epäilee asenteensa olevan kotikasvatuksen peruja ja kiittää isoveljiään opastuksesta, jota sai aikoinaan muun muassa yhteisen mopoharrastuksen parissa.

– Jos sanoin, että en osaa tai uskalla niin veljet sanoivat, että tule nyt vain tekemään. Mopoaikoina jos mopoon tuli joku vika, niin ei todellakaan onnistunut, että menen sisälle ja sanon, että mopo on rikki, korjatkaa. Yhdessä lähdettiin katsomaan, että mikä on rikki ja miten se korjataan. Veli kertoi, että tämä tässä toimii näin, teoriaosuus tuli siinä samalla. Ja sama homma autojen kanssa. Siitä on ollut paljon apua, että tietää edes perusjuttuja.

Autojen rassausta Kaunisaho harrastaa edelleenkin.

– Onhan niitä projekteja käynnissä. Parhaillaan on Volvo Amazon –66 työn alla.

Veljien opista huolimatta ei naisella ole työelämässä aina helppoa miesvaltaisella alalla, vaikka hän sanookin aina viihtyneensä poikaporukoissa. Maalariopiskelijoista on Kaunisahon mukaan nykyisin valtaosa naisia, mutta työmailla se ei aina näy niin selvästi. Siksi oma pätevyys on monesti todistettava tuplasti ja mahdolliset ennakkoluulot kukistettava.

– Tuntuu, että monesti naisilta vaaditaan paljon parempaa jälkeä. Ja tehdäänhän me tosi tarkkaa työtä, jonka vuoksi monet myös laittavat naisia tarkempiin hommiin. Mutta mukavahan sellaistakin on tehdä välillä.

Kaunisaho on joskus kohdannut tytöttelyn tyylistä vähättelyäkin töissä, muttei ole antanut sen häiritä.

– Ihmiset ovat saattaneet alkuun olla vähän epäileväisiä, mutta lopputulokseen ovat aina olleet tyytyväisiä. Ehkä siinä pitää olla sellaista asennetta, ettei ota kaikkea niin itseensä. Ja sanoa vain, että kyllä minä pärjään.

Jostain syystä sitä ei ole vaikea uskoa.

Mikään ei tunnu häiritsevän tämän maalarin mielenrauhaa.

– Ei minua keljuta oikeastaan mikään töissä. Pomokin on hyvä ja rento, antaa tehdä uusia juttua ja luottaa. Ja meidän firmassa olen tosi hyvin tullut kaikkien kanssa toimeen.

Kaunisaho käy usein kotiseudullaan Maaningalla, jossa säilyttää myös moottoripyöräänsä.

Isoveljen Kawasaki Z750.

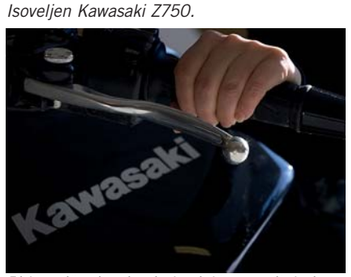

Pidempiä reissuja ei ole vielä suunnitelmissa.

Talvi voi olla pitkä motoristille.

Leppoisan oloisesta naisesta löytyy vapaa-ajalla rämäpäisempikin puoli. Työstä on tehty irtiottoa aina 110 metristä asti, nimittäin benjin merkeissä.

– Viime kesänä hyppäsin Helsingissä sen. Ei pelottanut yhtään eikä jännittänyt, se oli pelkästään hieno kokemus. Aiempi 50 metrin hyppy ensin pelotti.

Kaunisaho aikoo tehdä vielä useammankin hypyn, ja haaveissa on myös laskuvarjokurssi.

– Sinne ei vain tahdo saada kavereita mukaan. Pitää varmaan vaan itsekseen lähteä, hän naureskelee.

Benji- ja laskuvarjohyppyjä hän ei pidä edes varsinaisesti extremenä.

– Eihän niissä sinänsä mitään isompaa vaaraa ole. Kotiinsa on moni kuollut.

Hieman eri tavalla työkuvioista ja muista arkisista asioista Kaunisaho pääsee irti ilma-aseharrastuksensa parissa. Tauluun tähdätessä täytyy keskittyä täydellisesti vain siihen.

– Siinä ei voi ajatella mitään muuta.

Valmentaja houkutteli Kaunisahon viime talvena jopa SM-kisoihin Merikarvialle.

– Valmennuspuolelta sanoivat, että sinne vain kokemusta hakemaan. Ei minulla ollut omaa asettakaan vielä, mutta sieltä se lähti mukaan.

Metsällä Kaunisaho käy silloin tällöin syntymäpaikkakunnallaan Maaningalla. Hän on harrastanut lähinnä vesilinnustusta.

– Se on kyllä jäänyt vähän vähemmälle. Kaikkein parasta on kuitenkin mennä taukopaikalle, tehdä nuotio ja olla vaan.

Syntymaaninkalainen muutti aikoinaan Siilinjärven kautta Kuopioon. Siilinjärven vuosien peruja on kuuluminen Siilinjärven Urheiluampujiin.

– He kyllä ohjaavat ja yrittävät parhaansa tehdä, että pääsisivät tulokkaatkin mukaan.

Rakkain Kaunisahon kaikista harrastuksista taitaa kuitenkin olla moottoripyöräily.

– Sellaista ilta- ja viikonloppuajelua se enimmäkseen on. Ostin oman pyörän pari vuotta sitten, kivempi on veljen kanssa kahdestaan ajella.

Kaunisahon pyörä on Suzuki GS500E, mutta hän haaveilee isommasta pyörästä.

– Ajaminen tosin vaatii pieneltä ihmiseltä aika paljon totuttelua ja rohkeutta. Ja aikamoista senttipeliä se on.

Lyhyt kuski saa olla tarkkana. Pienenkään kuopan kohdalle ei voi pysähtyä, eikä esimerkiksi ajaa kaverin hiemankin korkeampaa pyörää.

– Mutta jos haluaa ajaa, niin tekee mitä vain, että pääsee ajamaan.

Kaunisaholla tuntuu olevan sama periaate kaikissa tekemisissään.

Koulujen työmailta löytyy paikoin pahoja puutteita

Ammattikoulujen työmaat ovat tuttuja paikkoja tuleville rakentajille. Ammattioppilaitokset rakentavat ja remontoivat sekä omia että vieraskohteita oppilasvoimin. Parhaimmillaan koulujen työmaat toimivat oppipaikan lisäksi turvasatamana, mikäli työssäoppimispaikka jää löytämättä.

Toistaiseksi rakennusyrityksistä on vielä niin sanottuja toppipaikkoja löytynyt, eikä oppilaitosten työmaihin ole juuri jouduttu turvautumaan. Esimerkiksi metallialalla työssäoppimispaikat ovat olleet viime aikoina kortilla.

Koulut kuitenkin poikkeavat hyvin paljon toisistaan ja niin poikkeavat työmaatkin. Työmaiden turvallisuus on puhuttanut kuluneen vuoden aikana varsinkin Länsi-Suomessa, jossa oppilaalle sattui vakava tapaturma.

Kouluihin mennään oppimaan työn tekoa ja oikeita työskentelytapoja. Tulevaisuudessa seuraava sukupolvi rakennuksilla koostuu nykynuorista, joten työturvallisuuteen kuuluisi oppia jo koulun penkillä.

Työturvallisuus on kestoaihe, mutta syystä. Harmittavan monien koulujen työmailla työturvallisuus on aivan ala-arvoisella tasolla. Työmaat ovat varsin siivottomia ja epäjärjestyksessä. Telineet ovat väärin kasattuja ja kaiteet puuttuvat. Tikkailla työskennellään vaikka se on kiellettyä. Sähköturvallisuudessa on paljon parannettavaa. Koneet ja laitteetkin saavat välillä lennokasta kyytiä.

Usein myös henkilökohtainen suojavarustus unohdetaan täysin. Työkenkinä saattavat olla Reino-tossut ja kypärät puuttua suurimmalta osalta porukasta. Pääsääntöisesti kukaan ei käytä silmäsuojia ja haalaritkin ovat mitä sattuu. Turvavarusteita maksatetaan yhä oppilailla, vaikka koulu on velvollinen maksamaan nuorten henkilökohtaiset suojaimet.

Koulussa pitäisi olla aikaa ja myös halua kertoa työturvallisuudesta ja sen merkityksestä. Koulujen työmailla ei saisi olla kiire. Työturvallisuus pitäisi ehtiä huomioimaan joka tilanteessa hyvin, mutta käytäntö on liian monissa paikoissa aivan toinen.

LAURI HAIKOLA JA MARKO NÄYKKI

Asenteet kuntoon!

Luin talvella Etelä-Suomen Sanomista artikkelin, joka käsitteli työturvallisuuspuutteita ammattikoulujen rakennustyömailla. En ollut uskoa silmiäni. Tuntui käsittämättömältä, että paikoissa, joissa koulutetaan alalle tulevaisuuden tekijöitä, olisi unohdettu kaiken toiminnan lähtökohta. Nimittäin se tosiasia, että rakennustyömaa on yksi vaarallisimpia paikkoja ihmiselle hakea toimeentulonsa.

Olen toisaalta itsekin todistanut tapauksia, joissa ammattioppilaitos lähettää rakennustyömaalle harjoittelijan puutteellisessa varustuksessa eli ilman kunnollisia henkilösuojaimia. Välillä tuntuu, että alan opettajat ja koulujen rehtorit ovat ne, jotka pitäisi istuttaa koulunpenkkiin. Nimittäin saamaan oppia siitä, miten työmailla toimitaan.

Varmasti useimmissa maan oppilaitoksissa työturvallisuuteen suhtaudutaan sen vaatimalla vakavuudella. Varmaa on myös se, että edelleen vuonna 2010 löytyy oppilaitoksia, joissa asiat eivät ole kunnossa.

Työturvallisuudessa kaikki kaikessa on asenne, että muistetaan eräs tosiasia. Se, että oman tai kaverin hengenlähtö voi olla sadasosasekunnin huolimattomuudesta kiinni. Lisäksi työtapojen tulisi olla sellaisia, että töitä pystytään tekemään vielä yli 60-vuotiainakin.

Asenteiden tulisi olla kohdallaan kaikilla alalla työskentelevillä: niin duunarilla kuin mestarilla, niin oppilaalla kuin opettajalla. Sellaista urakan keskituntiansiota ei olekaan, joka korvaisi sen, että sinun tai minun vanhemmat ja puoliso saisivat jonain päivänä puhelun, ettei kaveri enää tulekaan töistä kotiin.

ILKKA NISULA

Kärsimysten tie

Onni onnettomuudessa

Järvenpääläinen **Joni Varis**, 18, oli tyytyväinen saadessaan kesällä 2009 töitä tutusta firmasta. Hän oli ollut kyseisessä pienehkössä rakennusalan yrityksessä töissä aiemminkin, ensin kesätöissä ja sitten työssäoppimisjaksolla.

Kaikki ei kuitenkaan mennyt aivan kuten piti. Jo työsuhteen alussa Varista ihmetytti, kun työsopimusta ei meinannut saada kirjallisena.

– Sanottiin vain, että tehdään sitten myöhemmin. Viikon jälkeen aloin miettiä, että en taida saada sopimusta ollenkaan, hän kertoo.

Lopulta sopimus saatiin kirjoitettua, mutta Varikselle ei kuitenkaan annettu siitä omaa kappaletta.

– Sopimuksessa oli kuitenkin kaikki kohdallaan ja ensimmäinen tili tuli oikein ja ajallaan. Mietin, että ei kai tässä mitään.

Ilmaista työtä

Toinen tili tuli jo myöhässä.

– Ilmoitin, etten tule töihin, ennen kuin palkka on tilillä. Olin viikon poissa ja sain palkan sinä aikana.

Viikon jälkeen Varista soitettiin taas uudestaan töihin.

Heinäkuu meni jälleen hyvin, palkat tulivat oikein ja ajallaan. Elokuussa Varis teki työkaverinsa kanssa ylitöinä urakan viimeistä asuntoa, joka piti saada valmiiksi ennen asukkaiden muuttoa.

– Ylityökorvauksistakin oli kysytty etukäteen, että maksetaanhan varmasti. Luvattiin maksaa. 16-tuntistakin päivää tehtiin sitten.

Kesän lopussa Variksella oli kuitenkin saamatta kaksi tiliä, ylityökorvaukset ja lomarahat.

– Otin yhteyttä liittoon ja laitettiin palkkaturvaan hakemus rahoista. Minulta jäi verokortti epähuomiossa laittamatta mukaan ja potista meni veroja 60 prosenttia.

Kaikilla ei mennyt niinkään hyvin. Liittoon kuulumattomilta jäivät tilit saamatta kuukauden ajalta.

Töihin työkaverille

Ikävässä kokemuksessa työelämästä oli puolensakin.

– Kun tehtiin viimeisiä viikkoja siellä töitä, niin tämä ylityökaveri kysyi, että lähdenkö muurarin apupojaksi, kun saadaan kämppä valmiiksi.

Varis lähti toiminimellä työskentelevälle työkaverille töihin ja on siellä yhä.

– Kahdestaan on tehty omakotitalon laajennusta ja kylpyhuone sekä muurattu piippu.

Välillä Varis on ollut opettelemassa laattahommia työmaalla, jossa työnantaja on aliurakoitsijana.

Hän on osallistunut Taitaja-kilpailuunkin päästen aina semifinaaleihin asti.

– Työnantaja osti minulle kilpailua varten omat laattaleikkurit, vispilät ja muut, ja on ollut tosi joustava muutenkin.

Nykyisessä työpaikassaan Varis on suorittanut viimeisen vuoden työssäoppimistaan ja kertoo päässeensä kokeilemaan monenlaisia hommia. Koululta ovat opettajat käyneet parin viikon välein arvioimassa näyttötöitä.

– Koulukaveri oli pari viikkoa työmaalla myös ja hänen kanssaan teimme väliseinät. Siitä kirjoitetaan opinnäytetyö.

Huimapää ja urheilija

Varis sanoo voivansa olla työpaikassaan aina siihen asti, kunnes lähtee armeijaan.

– Vuoden 2011 tammikuussa olen menossa inttiin, siihen asti on töitä. Aloitimme juuri kuntoprojektin yhden kaverin kanssa tammikuun koetta varten, sillä haaveissa on päästä kouluttautumaan laskuvarjojääkäriksi Uttiin. Jos ei sinne päästä, niin sitten Santahaminaan.

Laskuvarjojääkäriunelman taustalla on Variksen viehtymys korkeisiin paikkoihin.

– Ne ovat kiehtoneet siitä asti, kun pikkupoikana ensimmäisen kerran hyppäsin kympistä veteen. 18-vuotislahjaksi Varis sai isosiskoiltaan 110 metrin benjihypyn, joka oli miehen sanoin hieno kokemus.

Toistaiseksi Variksen vapaa-aika kuluu yläilmojen sijaan koripallokentällä. Joukkueensa kapteeni pelaa valtakunnallisella tasolla ykkösdivarissa. Harjoituksia on neljä kertaa viikossa.

Tuleva ammattilainen

Keväällä 2010 Varis valmistuu talonrakentajaksi Keuda Järvenpäästä.

– Sitten olen valmis talonrakentaja, mutten vielä ammattilainen. Se vie 20 vuotta ennen kuin voin sanoa itseäni oikeaksi ammattilaiseksi. Nyt on valmiina vasta se pohja, jolta on hyvä lähteä harjoittelemaan ammattilaiseksi tulemista. Ei kolmessa vuodessa rakennusalan ammattilaisia tehdä.

Joulukuussa tulevaa ammattilaista odottaa ulkomaanmatka veronpalautuksilla, jotka aikoinaan jäivät palkkaturvasta epähuomiossa saamatta.

EMILIA KUKKALA

RAKSANUORET netissä

Omat sivut

Raksanuorten nettisivuilta löytyvät ajankohtaiset tapahtumat; niin alueelliset kuin valtakunnallisetkin. Nettisivuilla on myös kuvagalleria, johon tulee kuvia tapahtumista.

Sivuilta voi lukea sekä perustietoja ammattiyhdistyksestä että Raksanuoriin liittyvistä ajankohtaisista asioista. **http://www.rakennusliitto.fi/raksanuoret/**

Liiton extranetti

Extranetistä löytyy tietoa työehtosopimuksista, monia tärkeitä lomakkeita, keskustelufoorumi ja kuvia järjestetyistä tapahtumista.

Extrasta löytyy myös paljon hyödyllistä yleistietoa muun muassa seuraavista asioista:

- **jäseneduista**
- **edunvalvonnasta**
- **työsuojelusta**
- **verovähennyksistä**

Kun kirjaudut extranettiin, tarvitset jäsennumerosi (joka löytyy jäsenkortista). **http://www.rakennusliitto.fi/kirjaudu_sisaan/**

Facebook

Facebookista löytyy Raksanuorille suunnattu oma yhteisö Raksanuoret. Yhteisön sivuilta löytyy ajankohtaisia tapahtumia, joita järjestetään nuorille rakentajille.

Keskustelupalstoilla voit myös keskustella, ystävystyä ja kysyä neuvoa muilta kiperiin tilanteisiin. Sivuilla on kuvia tapahtumista, työmailta ja illanvietoista.

SAMI TENHONEN

Jos jäät työttömäksi, näillä pääset alkuun

Ilmoittaudu heti työvoimatoimistoon jäätyäsi työttömäksi tai lomautetuksi, koska ansiosidonnainen päiväraha alkaa vasta siitä päivästä, jona olet ilmoittautunut. Voit ilmoittautua myös ennen irtisanomis- tai lomautuspäivää. Mukaan työvoimatoimistoon tarvitset irtisanomis- tai lomautuslapun, palkkatodistuksen ja työtodistuksen.

Ensimmäisen päivärahahakemuksen voit lähettää jo kolme viikon työttömyyden jälkeen. Sen jälkeen voit lähettää sen neljän viikon jaksoissa. Muista, että hakemuksen tulee päättyä aina sunnuntaihin. Hae päivärahaa viimeistään kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun jäät työttömäksi.

Hakulomakkeita saat työvoimatoimistosta tai Rakennusliiton aluetoimistosta. Jatkohakemukset tulevat postitse maksuilmoituksen mukana. Lapsikorotusta voit hakea alle 18-vuotiaista huollettavista lapsista.

Täytä hakemuksen kaikki kohdat huolellisesti tai hakemuksesi voi tulla bumerangina takaisin. Lähetä hakemus aluetoimistoosi tai Rakennusliiton päätoimistolle: Rakennusalan työttömyyskassa, PL 308, 00531 Helsinki.

Toimi, niin päiväraha juoksee, mutta sinä et!

Rakentaja-lehdestä sekä Rakennusliiton nettisivuilta: http://www.rakennusliitto.fi/tyottomyyskassa/

JOUNI TIKKANEN

Päättävät ja kesätyöläiset, huomio!

Opintie ammattikoulussa alkaa käydä monilla lyhyeen. Rakennusliiton jäsenyys vaatii pientä tarkastelua, kun koulu päättyy. Liiton pitää olla tietoinen teidän senhetkisestä tilanteestanne.

Työelämään mennessä joudutte täyttämään uuden jäsenperintäkaavakkeen. Kaavakkeita on kahdenlaisia, sinisiä ja vihreitä. Vihreän kaavakkeen on niin sanottu työnantajaperintä-kaavake. Sen täyttäessäsi valtuutat työnantajasi perimään liiton jäsenmaksut suoraan palkastasi niin kuin esimerkiksi verot ja eläkemaksut. Sininen kaavake on itsemaksavan jäsenen perintäkaavake. Kun toimitat sen lähimpään aluetoimistoon, sinulle toimitetaan jäsenmaksutaulukko ja viitteellinen maksulomake.

Jäsenyys kannattaa hoitaa kuntoon heti koulun loppuessa: se takaa oikeusavun, ansiosidonnaisen ja muut jäsenedut. Työssäoloehto Tyheni vuoden alusta 8 kuukauteen, mikä tarkoittaa, että maksettuasi jäsenmaksua tuon ajan olet tietyin ehdoin oikeutettu ansiosidonnaiseen työttömyyspäivärahaan. Ansiosidonnainen on noin 60 prosenttia kuukausipalkasta eli huomattavasti Kelan peruspäivärahaa parempi.

Kesätyöläisenkin kannattaa maksaa jäsenmaksua kesätyöajan palkastaan, sillä kesätyökin kerryttää 8 kuukauden työssäoloehtoa. Kesätyöläisen jäsenmaksuprosentti on vain puoli prosenttia, kun muille se on 1,7.

Armeija-aika puolestaan on vapaajäsenyysaikaa kuten opiskelukin. Armeijaan lähdöstä tulisi kuitenkin ilmoittaa liittoon. Se onnistuu helpoiten Rakennusliiton kotisivuilta e-asiointipalvelun kautta. Rakentaja-lehdestä löytyy myös ilmoitus jäsenmaksusta vapautusta varten.

Jäsenasiat voi käydä hoitamassa kuntoon myös lähimmässä aluetoimistossa tai soittamalla jäsenpalvelunumeroon 020-690231. Myös liiton nuorisotyöntekijät auttavat mielellään. Heidän yhteystietonsa löytyvät Raksanuorten nettisivuilta.

LAURI HAIKOLA

Sankarit

1. Mihin hukkaat vapaa-aikasi?
2. Mitä tekisit miljoonalla?
3. Elämän tarkoitus?

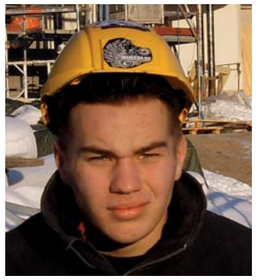

Pauli Hämäläinen
Ikä: 16 vuotta
Ammatti: Opiskelija
Paikkakunta: Suolahti

1. Harrastuksiin, joita ovat salilla käynti, potkunyrkkeily ja kavereiden kanssa hengailu.
2. Ostaisin ison talon ja hienon auton.
3. Naiset.

Tomi Kolhinoja
Ikä: 18 vuotta
Ammatti: Rakennusmies
Paikkakunta: Helsinki

1. Koulutöihin menee aika paljon aikaa, koska suoritan kaksoistutkintoa. Tällä hetkellä aikaa menee myös mopoprojektiin.
2. Varmaan ihan perusjuttuja, eli ostaisin talon ja uuden auton. Loput rahat sijoittaisin johonkin tai perustaisin niillä rakennusliikkeen.
3. Vaikea kysymys, en ole vielä saanut selville.

Henri Sorvali
Ikä: 18 vuotta
Ammatti: Opiskelija
Paikkakunta: Jyväskylä

1. Hengailen.
2. Tuhlaisin elämiseen.
3. Naiset.

Timo Luomanaho
Ikä: 27 vuotta
Ammatti: Kirvesmies
Paikkakunta: Lapua

1. Omalla raksalla tällä hetkellä. Joskus myös viihteellä, mutta hyvin harvoin.
2. Osalla ostaisin kaikkea mukavaa. Osan voisi toki sijoittaa johonkin järkeväänkin.
3. Pysyä terveenä. Olla töissä ja jäädä joskus eläkkeelle. Kaipa se sitä on tämä elämä.

Kromiosat kiiltää, mikä on tärkeä asia vanhoissa malleissa.

Tuunari: Hannu Huupponen
Ikä: 25 vuotta
Ammatti: Mattomies
Työnantaja: Lahden Lattia ja Seinäpäällyste Oy
Tuunattava auto: Toyota Corolla 1200 2d Deluxe Coupe 1974 Ke25 mittarissa alle 80 000 km

ILMOITA OMASTA MENOPELISTÄSI!
Lähetä tiedot sähköpostiosoitteeseen: **mikko.lindstedt@rakennusliitto.fi**

Huupponen luottaa klassikoihin

Coupe on harvinaisempi malli liikenteessä olevista Toyota Corolloista.

Lahtelaisen **Hannu Huupposen** kiinnostus autoihin on varhaista perua. Hänen isällään oli oma autokorjaamo, joten kotipihassa seisoi päivittäin eri aikakausien ja mallien kirjo. Huupponen opetettiin myös ajamaan autoa hyvin varhain.

– Isän oli helpompaa laittaa kolme tyynyä penkille korokkeeksi kuin vaihtaa itse likaiset työhaalarit autoja siirrellessä.

Korjaustaidot Huupponen veljineen oppi niin ikään isältään yhteisen peltoauton, Datsun 100A:n, ääressä.

Hannu vannookin vanhojen autojen helppouden ja varmuuden nimeen. Ensimmäinen oma auto oli enon lahjoittama Nissan Sunny Coupe -86.

– Nissan oli tietenkin vahattu kolme kertaa ja huollettu täydellisesti ennen kuin sain kortin vuonna 2003.

Ensikosketus ikimuistoinen

Huupposen nykyinen aarre löytyi vanhempien mökin autotallista. Toyota Corolla -74 oli ollut talvisin sedän käytössä.

– Auto oli joka kerta talliin kurkatessani yhtä kiehtova näky. Tunnelma rattia koskiessa ja keinonahkapenkin natistessa oli jotenkin hätkähdyttävä. Koelaudassa oli vain muutama vipu ja katkaisija sekä ajan saatossa kadoksiin kulunutta outoa tekstiä.

Ensimmäinen ajokokemus vanhalla rouvalla oli mieleenpainuva. Auto oli seisonut talven yli mökillä autotallissa ja kevään tullen se heräteltiin käyntiin. Pitkä seisonta-aika ja huolimaton huolto vaikeuttivat tuntuvasti käynnistämistä. Moottorin ja jarrujen toiminta oli hyvin kankeaa.

– Nautin silti suunnattomasti ajamisen tunteesta, koska tehostimia ei ollut ja siten kuskina sai vaikuttaa auton käyttäytymiseen merkittävästi.

Halpa, mutta työläs remontti

Mukavuudenhaluinen setä luovutti lopulta Corollan Huupposelle. Työmaata riitti, sillä maalipinta oli kärsinyt epäonnistuneesta vahauksesta ja vahvoista pesukemikaaleista. Corollalle tehtiin koko auton ylimaalaus.

– Samalla korjasimme isäni kanssa ruostevauriot ja teimme täydellisen kytkinremontin. Maalauksessa selvitimme tarkalleen alkuperäisen värisävyn, koska halusimme saada auton museorekisteröityä.

Museorekisteröinnissä autoon ei hyväksytä muutoksia alkuperäiseen kokonaisuuteen.

Oranssi väri on alkuperäinen ja se erottuu todella hyvin liikenteessä.

– Auto oli helppo saada museorekisteriin. Meillä oli tiedossa auton historia ja auto oli täysin alkuperäinen ja hyväkuntoinen sisustaltaan.

Museotarkastus autolle suoritettiin moitteetta vuonna 2004.

– Kustannukset museorekisteröintiin eivät olleet suuret koska auto oli hyvässä peruskunnossa. Maalit ja varaosat olivat ainoat hankinnat ja niistäkin selvittiin parilla sadalla.

Huupposen mukaan japanilaiset museoajoneuvot ovat halpoja ja helppoja projekteja, koska osien saatavuus on kattavaa ja hintasuhdekin on Suomen markkinoilla hyvä. Lähinnä pelti- ja lasiosia on vaikeampia löytää.

– Onneksi latolöytöjä on vielä paljon. Internetissä on harrastajafoorumeita ja kesällä järjestetään rompetoreja.

Vanteista päänvaivaa

– Corollaan suoritan keväällä isoman huoltoremontin ennen tulevaa ajokautta, joka meille mobilisteille on rajattu 30 päivään. Muutama nivel vaihdetaan ja kansiremontti tehdään, mutta isompi työ tulee olemaan moottoritilassa tukipalkin hitsaus. Palkki on vaurioitunut vuotaneesta akkunesteestä. Ennen korjaustyötä joudun purkamaan moottorin tehdäkseni tilaa palkin ympärille, joten nyt on järkevää samalla vaihtaa kaikki puretut ja kuluneet osat.

Huupposella oli pari vuotta sitten ongelmia myös vanteiden kanssa.

– Talviseisonta ja ilmeisesti maantiesuola olivat ruostuttaneet vanteet, jolloin vanteen runko päästi ilman pois renkaasta. Ongelmaa ei voinut edes korjata sisäkumilla, koska röpelöinen, ruostunut ja heikko vanne olisi todennäköisesti rikkonut senkin.

Niinpä mies ajeli museorekisterin kanssa ristiriidassa olevilla erikoisvanteilla, kunnes löysi ehjät ja hyväkuntoiset, autoon kuuluvat 12-tuumaiset peltivanteet Riihimäeltä. Puhkiruostuneen pakoputken tilalle haettiin Hämeenkyröstä vähän käytetty pakoputkisto.

Vanha auto herättää muistoja

Vanhat autoklassikot ovat Huupposen kesäinen intohimo, joten Corollaa on esitelty uteliaille niin Vääksyn mobiili-iltamissa kuin Lahden Suurhallin parkkialueella järjestettävässä mobiiliparkissa. Auto kyllä kerää katseita muutenkin.

– Paljon tulee nuoruuden muistelmia ja kyselyitä vanhemmalta sukupolvelta, kun pysähdyn Corollalla jonnekin parkkiin.

Hääautoksi Corolla ei ole vielä päässyt, koska kaksiovisen vanhuksen takapenkille ahtautuessa on morsiamen muhkea häämekko tiellä.

ILKKA NISULA JA HANNU HUUPPONEN

Ohjaamo on pelkistetty ja musiikin kuuntelu kannettavien laitteiden varassa.

Alkuperäiset puolinahkapenkit ovat hyvin säilyneet ja täysin ehjät.

Tehoja 1,2-litraisessa kaasutinmoottorissa ei ole hirveästi. Huoltotilaa löytyy.

PARASTA SUOMIHEVIÄ LIVENÄ ROOMASSA

Talvella päätimme, tai siis emäntä päätti, että lähdemme viettämään hänen syntymäpäiviään Roomaan. Bonuksena samaan aikaan sattui olemaan käynnissä suomalaisten heavybändien **Amoralin, Before The Dawnin** ja **Amorphiksen** Euroopan kiertue.

Tiesimme bändien keikkailevan Roomassa Alpheus-klubilla. Koska emme omistaneet hyvää karttaa kaupungista paitsi aivan keskustan alueelta, niin päätimme käydä etsimässä klubin jo etukäteen. Olisihan harmillista eksyä silloin, kuin pitäisi päästä fiilistelemään musiikkia.

Siitä muodostuikin oma pieni seikkailunsa: miten löytää tiensä keikkapaikalle ilman alueen karttaa ja varmuutta kartan oikeellisuudesta. Olimme jo omasta mielestämme löytäneet oikean näköiset tiet kartalta, mutta tien nimet eivät karttaan täsmänneet. Siispä päätimme kysäistä paikallisilta hieman neuvoa. Ystävällisesti paikalliset neuvoivat, mutteivät lainkaan ymmärrettävällä kielellä, eivätkä aina edes oikeaan suuntaan. Jatkettuamme harhailuamme jonkin aikaa törmäsimme pariskuntaan, joka puhui englantia ja osasi opastaa meidät oikeille raiteille. Lopulta löysimme tiemme Alpheus-klubille, mutta eihän siellä kukaan tietystikään tiennyt mitään mistään tulevasta rock-illasta. Italiassa hevi kun ei ole niitä suosituimpia genrejä.

Lomamme neljäs päivä oli kuitenkin keikkapäivä. Keikkailtana Alpheuksessakin jo tiedettiin, että suomalaiset bändit siellä soittavat. Todettuamme olevamme oikeassa paikassa maksoimme kiltisti 20 euron liput. Ennen keikan alkua olimme klubin lähes ainoat vaaleat oudokit, hieman huomiota herättävät tuijotuksen kohteet.

Puhelimme keskenämme kaverista, jolla oli Hellsinki-huppari päällä. Hetkeä myöhemmin vanhempi nainen samasta seurueesta tuli luoksemme puhumaan suomea ja kohta Hellsinki-kaveri oli myös tekemässä tuttavuutta. Tovin juteltuamme selvisi, että hupparikaveri **Andrea** on suuri suomihevin ystävä. Hän oli myös käynyt vaimonsa kanssa Suomessa ja tulossa uudelleen heti, kun se vain onnistuisi.

Amoral ja Before The Dawn olivat italialaiselle yleisölle tuntemattomia suuruuksia, mutta hyvin tuntui molempien bändien musiikki heihin silti uppoavan. Fiilis alkoi selvästi kohota ennen illan ehdotonta suosikkia Amorphista, jota kaikki olivat tulleet katsomaan ja jonka todennäköisesti kaikki tiesivät etukäteen. Vaikka keikka ei ollutkaan loppuunmyyty, niin Amorphiksen aikana yleisö oli mukana huippufiiliksellä.

Ympärillä olevat tyypit tuntuivat osaavan kaikista kappaleista sanat ulkoa ja instrumentaaleissa koko yleisö kuorolauloi musiikin mukana kuin Iron Maidenin Fear Of The Darkin tahdissa konsanaan. Vahvan eläytymisen lisäksi muitakin eroja Suomessa olevaan keikkaan löytyi: juuri kukaan ei ollut kännissä, eikä kukaan tunkeillut tai töninyt muita. Liekö sekin vaikuttanut, että keikka sattui tiistaille.

Keikan jälkeen pääsimme juttelemaan muun muassa Amoralin kitaristin ja rumpalin kanssa, BTD:n kitaristin kanssa sekä Amorphiksen **Tomi Koivusaaren** kanssa. Hän vaikutti hyvin jalat maassa elävältä tyypiltä.

Viimehetken keskustelut Andrean kanssa Facebookissa lupasivat jatkoa yhteiselle kansainväliselle musiikkidiggailulle. Mikäli kaikki sujuu suunnitelmien mukaan, niin Andrea järjestää vaimolleen synttärilahjan ja tulevat lomalle Suomeen ja menemme porukalla Sonisphere-festareille katsomaan Iron Maidenia, Alice Cooperia, Mötley Crueta, HIM:iä, Apocalypticaa ja monta muuta yhteistä suosikkia.

SEPPO RUOKOLAINEN

Hevidiggarit Seppo, Miia ja Andrea Italissa.

PAM NUORET

Yhteistyössä raksanuorten kanssa

pam

PALVELUALOJEN AMMATTILIITTO

Servicefacket

WWW.PAM.FI/NUORET

M
Itella Oyj

Oletko varma,
ETTÄ PÄRJÄÄT
maailmalla ilman nallea?

Anteeksi kuinka?

Eihän tässä elämässä koskaan tiedä, mitä huomenna sattuu ja tapahtuu. Vakuutukset ovatkin siitä mainio asia, että niiden antama turva seuraa sinua rakkaan pehmonallen lailla kaikkialle – ajattelitpa asiaa tai et. Ota yhteyttä ja hoida siis vakuutuksesi meillä kerralla kuntoon.

turva
Hymyile, olet Turvassa.

Palvelunumero 01019 5110 | www.turva.fi

Olemme asiakkaidemme omistama suomalainen vakuutusyhtiö. Keskitymme erityisesti liittojen vakuuttamiseen, joten liittosi jäsenenä saat meiltä huomattavia etuja.